

LITERATURA

La revolució poètica en veu de dona

Vora l'Ebre i el Matarranya, i baix de l'ombra del Maestrat, hem estat i som terra bressol d'excel·lents poetes. Si ens remuntem a la figura de Francesc Vicent Garcia del segle XVII, criat a Tortosa i conegut popularment com al "Rector de Vallfogona", va ser considerat com el poeta nacional de Catalunya des del barroc fins a l'esclat de Mossèn Cinto Verdaguer durant la Renaixença, ja a finals de la dinovena centúria. Durant les darreres dècades també podem lluir figures poètiques d'alt nivell com: Gerard Vergés, Zoraida Burgos, Desideri Lombarte, Manuel Pérez Bonfill o Jesús Massip, els quals varen donar pas a nous talents poètics de la talla del tortosí Albert Roig, del vinarossenc Joan-Elies Adell, o de l'enyorat benicarlando Manuel Garcia Grau.

Tanmateix, Zoraida Burgos ha estat la veu poètica de dona predominant durant molts anys a la nostra república de lletres ebrenc. Malauradament va estar acompanyada per molt poques altres, entre les quals destacariem l'ampostina Mary Chordà. En canvi, durant els darrers mesos hem pogut

comprovar l'esclat d'una mena de revolució poètica amb veu potentíssima de dona, encapçalada molt especialment per les poetes: Carme Cruelles, Montse Boldú, Conxita Jiménez i Silvia Panisello. Totes elles han estat guardonades en certàmens de gran interès d'arreu dels Països Catalans, des de la Garrotxa a l'illa de Mallorca. A la vegada, en la majoria de certàmens ressona la seua veu, com encapçaladores d'un corrent literari que ha agafat una gran embranzida.

La rapitencia Carme Cruelles és professora de llengua i literatura catalana a l'institut els Alfacs de la seua població natal. És l'autora de poemaris com *Delta*, *El naufragi de la llum* o *Com files de formigues*, així com especialitzada en la producció de haikus. La seua poesia es caracteritza per l'intimisme, tostamps a la recerca de la innovació lingüística per tal d'aconseguir la definició acurada dels conceptes a comunicar. Es nota moltíssim el seu bon coneixement dels clàssics de la nostra literatura, fet que l'ha influenciada i l'ha portada a unes composicions molt ben elaborades i amb gran musicalitat.

Amb el recull *Delta* es va emportar el 50è premi de poesia Joan Teixidor d'Olot, en el qual ens presenta un seguit de haikus que esdevenen un mena de punt de trobada entre l'ésser humà i la natura per tal d'aconseguir l'equilibri i la pau interior. *El naufragi de la llum* va ser premiat a ses illes Balears, concretament al premi Joan Guasp del Consell de Mallorca, en el qual l'autora torna a mostrar passió per formes poètiques japoneses com les tanques, amb les quals endega una aventura d'homenatge a la costa mediterrània propera, com les Cases d'Alcanar.

La tortosina Montse Boldú fa un viatge entre l'erotisme i la perfecció tècnica que dona com a fruit uns poemes vibrants, preparats per a la recitació. La paraula és la gran protagonista d'un escenari basat en la musicalitat i l'ideal humanista, que enllaça tota mena de sentiments. Aquesta mestra reguerenca s'apassiona amb el fet poètic, que esdevé el seu propi altaveu de millora social. Ha rebut premis com *Escales que pugen al cel*, de Mas de Barberans, el dels Jocs Flo-

rels de *Llibres per la República*. És autora d'obres com: *Vestits de flors per a una dona nua* o *El gripau Estalinsau i altres poemes*. Amb el poema *Dona de pell fàcil* es va emportar el concurs de poesia eròtica d'Olot.

Conxita Jiménez, tortosina resident a Tarragona, ha sacsejat l'ambient literari de les comarques centrals dels Països Catalans pel seu excel·lent estil de recitació, així com pels cànctics a la natura que captiven al primer so. Autora prolífica, ha publicat poemaris com: *Terres i vents*, *La cruïlla*, *Flors de Sal*, *La pell trencada*, *El cant dels mol·luscs*, guanyadora del primer Premi de Poesia Mirall de 2017 i *El gest d'Yrit*, guanyadora del IX Premi de Poesia al Carrer de l'Ametlla de Mar. Esment a part mereix *El bres de les fargues*, mitjançant el qual s'endinsa en una aventura-homenatge a l'olivera, arbre robust i emblema del territori ebrenc, mitjançant tot un seguit de cànctics emotius amb un ús molt acurat del llenguatge, amb el qual experimenta en tot moment.

Last but not least, la també tortosina Silvia Panisello destaca molt espe-

Emigdi Subirats
escriptor

cialment en les seues qualitats com a rapsoda. Amb el poema *La cullereta*, va guanyar el premi del públic de la Mostra Oberta de poesia de l'Ametlla de Mar. La seua innata capacitat d'interpretació, així com el seu treball acurat de cada poema, la porta a unes recitacions veritablement excels, des de clàssics medievals com Jordi de Sant Jordi a autors de l'exili com Roc Llop i Convalia. Ha esdevingut, indubtablement, un dels grans actius de la poètica actual a casa nostra.

Tot és mesquí quan les hores són baixes, / i tot s'ofusca, quan el gebre del matí / és tan greixós i fred com la rialla / dels rèptils que es banyen amb delit / entre aigües pansides, Conxita scripsi. Llur extraordinari que fer poètic les situa en un lloc de referència de la poètica catalana actual. Visca!